

**Erikoistuvan lääkärin viran perustaminen - Terveyspalvelut - Mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut –
Psykiatrian klinikkaryhmä**
2886/01.01.00.00/2026

Henkilöstöjaosto 13.05.2026 § 37

Lisätiedot

Toimialuejohtaja Susanna Wilén
susanna.wilen@siunsote.fi
Puh. 013 330 4042

Päätösehdotus

Henkilöstöjohtaja Manninen Pirjo:

Päätetään perustaa terveyspalvelujen toimialueen mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen palvelualueen psykiatrian klinikkaryhmään erikoistuvan lääkärin virka ja hyväksyä sen kelpoisuusehdot 1.6.2026 lukien.

Perustettavan erikoistuvan lääkärin viran kelpoisuusehtona on terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) mukainen laillistus toimia lääkärin tehtävissä. Erikoistuvan lääkärin virat ovat määräaikaista ja ne täytetään enintään erikoistumiskoulutukseen tarvittavalle ajalle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Selostus

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen terveyspalvelujen toimialueen mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen palvelualueen psykiatrian klinikkaryhmään esitetään perustettavaksi erikoistuvan lääkärin virka 1.6.2026 lukien.

Pohjois-Karjalassa psykoosisairastavuus on noin 50 % korkeampaa kuin valtakunnallinen keskiarvo. Sairastavuuteen nähden psykiatriseen hoitojärjestelmään kohdistuva resursointi on riittämätöntä, mikä lisää hoidon viivästymisen riskiä, riskiä sairauksien kroonistumiseen ja kalliimpien tukitoimien tarpeeseen.

Psykiatrian klinikkaryhmässä on jo pitkään ollut merkittävä erikoislääkärivaje, jonka vuoksi avohoitopalveluja on jouduttu osittain järjestämään ostopalveluina. Sairaaloiminnassa vastaava menettely ei ole mahdollista, sillä mielenterveyslakiin perustuvat tehtävät ja psykiatrinen päivystys edellyttävät virkasuhteista lääkäreitä.

Psykiatrian klinikassa on 14 psykiatrian erikoislääkärin pätevyyttä edellyttävää virkaa, yksi geriatriin virka vanhuspsykiatriassa sekä yksi erikoistuvan lääkärin virka. Virkojen täyttöaste on ollut keskimäärin heikko ja erikoistuvan lääkärin virkoja on jouduttu täyttämään erikoistuvilla lääkäreillä. Haastavassa rekrytointitilanteessa kaikki lyhyeenkin erikoistumispatkään tulevat tulisi ottaa töihin, koska kokemuksen mukaan osa lääkäreistä päätyy erikoistumaan psykiatria.

Psykiatrian päivystyksen aktiivisuusaste on kasvanut merkittävästi päivystysasetuksen, työaikalain muutosten ja uuden lääkärisopimuksen myötä ja aktiivisuusaste lähentelee ajoittain 50 prosenttia. Tämän rajan ylittyessä päivystys on muutettava aktiivipäivystykseksi, joka edellyttää suurempaa omaa päivystysrinkiä eikä mahdollista nykyisen kaltaista tukeutumista ulkopuolisiin päivystäjiin. Laajan päivystyksen sairaalana toimiminen psykiatrian osalta edellyttää lisää omia päivystäviä lääkäreitä, ensisijaisesti erikoistuvia lääkäreitä ja erikoislääkäreitä. Mainittakoon, että uuden päivystysasetuksen perustelumuistion valossa monilla hyvinvointialueilla on tulkittu, että psykiatrian etupäivystystä olisi toteuttava sairaalapäivystyksenä eikä vapaamuotoinen päivystys olisi mahdollista. Tähän tulkintaan emme mitenkään pysty nykyisellä lääkärimäärällä.

Lisäksi psykiatrian lainsäädännölliset vaatimukset, erityisesti mielenterveyslainsäädäntö ja potilaan oikeuksien toteuttaminen ja valvonta, ovat viime vuosikymmeninä merkittävästi lisääntyneet. Tämä on kasvattanut lääkärin hallinnollista ja juridista työmäärää ilman vastaavaa lisäresursointia. Käytännössä nämä muutokset ovat vaatineet voimavarojen siirtämistä potilaiden tutkimuksen ja hoidon parista.

Erikoistuvan lääkärin viran perustaminen tukee lakisääteisten tehtävien hoitamista, vahvistaa osasto- ja päivystystoiminnan lääkärimiehitystä sekä psykiatrian palvelujen saatavuutta. Samalla viran perustaminen antaa mielenterveys- ja riippuvuuspalveluille mahdollisuuden osaston virkälääkärin ja päivystävän lääkärin tehtävien lisäksi sijoitella henkilöstöä joustavammin, joka mahdollistaa ostopalveluiden karsimista tulevaisuudessa. Valtakunnallinen erikoislääkärimäärän kehitys on erikoisalalla uhkaava. Seuraavan kymmenen vuoden aikana Suomen nyt 900 työssä olevista psykiatreista eläköitymässä on 600.

Erikoistuvan lääkärin keskeisiin tehtäviin kuuluvat psykiatrisen osaston lääkärin tehtävistä vastaaminen, mielenterveyslakiin perustuvat tehtävät sekä osallistuminen psykiatrian päivystykseen. Viran perustamisen henkilöstökustannukset ovat vuositasolla noin 92 630 euroa. Vuosikustannuksissa ei ole huomioitu työkokemuksilisiä tai muita mahdollisia palkanlisä. Viran kustannukset on huomioitu vuoden 2026 talousarviossa.

Hallintosäännön 2. luvun 15 §:n mukaan henkilöstöjaosto päättää virkojen perustamisesta ja lakkauttamisesta lukuun ottamatta hyvinvointialuejohtajan virkaa.